

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

01 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte - Nicolae Gordilă,

judcătorii - Constantin Alerguș, Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Ion Guzun,

a judecat fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de avocatul Țurcan Dorel în numele inculpatului Bezerdic Ruslan și partea vătămată Stîngaci Maria, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, în cauza penală în privința lui

Bezerdic Ruslan Petru, născut la 25 iulie 1973, originar din s. Țipala, r-nul Ialoveni, domiciliat în mun. Chișinău, str. Vasile Badiu, 29.

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de fond: 02.09.2014 - 03.04.2015;

instanța de apel: 27.04.2015 - 16.02.2016;

instanța de recurs: 26.04.2016 - 01.11.2016.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 03 aprilie 2015, Bezerdic R. a fost condamnat în baza art. 251 Cod penal, la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1 300 unități convenționale, echivalent a 26 000 lei.

Bezerdic R. a fost achitat de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, deoarece fapta acestuia nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintat de către partea vătămată Stîngaci M. a fost respinsă ca neîntemeiată.

A fost admisă parțial cererea părții vătămate Stîngaci M. privind încasarea cheltuielilor legate de acordarea asistenței juridice, fiind dispus încasarea de la Bezerdic R. a sumei de 9 800 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut, că Bezerdic R., cunoscând cu certitudine despre faptul că automobilul de marca/model "Audi Q7", cu nr/î C PJ 678, a fost recunoscut ca corp delict pe cauza penală nr. 2011031340 și care la 14.09.2011, i-a fost transmis spre păstrare până la

soluționarea definitivă a cauzei, la 17.10.2012, aflându-se pe adresa mun. Chișinău, str. Tudor Vladimirescu, 25, la stația PECO, i-a vândut lui Stîngaci M. automobilul menționat, obținând de la aceasta bani în sumă de 18 000 euro și 232 200 lei prin transfer bancar.

Tot el, a fost învinuit pentru faptul că a dobândit de la Stîngaci M. prin înșelăciune sau abuz de încredere, în circumstanțele descrise mai sus suma de 554 231,70 lei, cauzându-i acesteia un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

3. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat, partea vătămată Stîngaci M., inculpatul Bezerdic R. și avocatul acestuia Țurcan D., care au solicitat:

- *acuzatorul de stat*, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de condamnare a lui Bezerdic R. în baza art. 251 Cod penal, la 2 ani închisoare și în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 9 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de gestionare de bunuri pe un termen de 5 ani, iar conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, să-i fie stabilită definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani și 5 luni, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de gestionare de bunuri pe un termen de 5 ani.

În motivarea apelului acuzatorul de stat a menționat că, instanța de fond, analizând cumulul de probe prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și colaborării lor, incorect a statuat asupra nevinovăției inculpatului Bezerdic R. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, în final fiind emisă o sentință de achitare.

La aplicarea față de inculpat a pedepsei sub formă de amendă, instanța de judecată nu a ținut cont de faptul, că la stabilirea pedepsei este necesar de a lua în considerație criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 75 Cod penal.

Adițional, acuzatorul de stat a menționat, că la adoptarea sentinței, instanța nu a luat în considerație că, inculpatul Bezerdic R. anterior a fost condamnat pentru comiterea unor infracțiuni săvârșite cu intenție, nu și-a recunoscut vina și nu a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune.

- *partea vătămată Stîngaci M.*, casarea acesteia în partea achitării lui Bezerdic R. de comiterea infracțiunii de *escrocherie* și respingerii acțiunii civile, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal și admiterea acțiunii civile înaintate în cadru procesului penal, cu încasarea de la inculpat a sumei de 33 000 euro, cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 8 686,71 euro, cu titlu de prejudiciu material pentru privarea de posibilitatea de a

se folosi de banii săi, pentru perioada 26.10.2012 - 06.10.2014, a sumei de 35 000 lei, cu titlu de restituire a cheltuielilor legate de acordarea asistenței juridice și sumei 100 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

În motivarea apelului partea vătămată Stîngaci M., a menționat următoarele argumente:

- instanța de fond eronat a constatat lipsa în acțiunile inculpatului a laturii obiective ale infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal;

- probele administrate în cadru judecării cauzei dovedesc incontestabil vinovăția lui Bezerdic R. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal;

- instanța de judecată neîntemeiat a ajuns la concluzia nevinovăției inculpatului și nelegitim l-a achitat, încălcând și ignorând într-o atare situație prevederile art. 1 alin. (2) Cod de procedură penală;

- inculpatul a recunoscut faptul primirii prin transfer a sumei de 232 200 lei, în contul achitării prețului stabilit anterior pentru vânzarea automobilului;

- constatarea instanței de fond precum că, prin acțiunile lui Bezerdic R., ei nu i-a fost cauzat vre-un prejudiciu este una declarativă, or vânzarea unui corp delict transmis la păstrare de către organul de urmărire penală până la soluționarea definitivă a cauzei, poate fi considerată o tranzacție de vânzare-cumpărare legală?;

- instanța a evitat să rețină, că bunul pentru care inculpatul a primit de la partea vătămată suma de 33 000 euro, nu poate constitui obiect a unei tranzacții legale de vânzare-cumpărare;

- inculpatul Bezerdic R. și avocatul acestuia Țurcan D., casarea acesteia în partea condamnării inculpatului în baza art. 251 Cod penal, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea apelului inculpatul și avocatul acestuia au menționat că, inculpatul nu știa despre sechestrarea automobilului de marca/model "Audi Q7", or la momentul transmiterii spre păstrare nu a fost avertizat sau înștiințat. Mai mult, la momentul înstrăinării automobilului menționat, proprietar al acestuia era Ceban R., iar inculpatul activa în bază de procură (f.d. 44).

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, a fost respins ca nefondat apelul declarat de inculpat și avocatul acestuia. Au fost admise apelurile declarate de acuzatorul de stat și partea vătămată Stîngaci M., fiind casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Bezerdic R. a fost condamnat în baza art. 251 Cod penal, la 1 an închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitate în domeniul de gestionare a bunurilor pe un termen de 2 ani și în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 8 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitate în domeniul de gestionare a bunurilor pe un termen de 3 ani, iar conform prevederilor art. 84

alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate i-a fost stabilită definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita vreo activitate în domeniul de gestionare a bunurilor pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Termenul executării pedepsei urmând a fi calculat de la data reținerii acestuia.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată către inculpat, cu privire la recuperarea prejudiciului material, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului referitor la mărimea daunei să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată cu privire la recuperarea prejudiciului moral, a fost respinsă ca nefondată.

În rest sentința a fost menținută.

5. Instanța analizând probele și actele cauzei: - *declarațiile*: inculpatului Bezerdic R. relatate în cadrul ședințelor de judecată în instanța de fond și apel (f.d. 202/verso, 229, 249, vol. I); părții vătămate Stîngaci M. relatate în cadrul ședințelor de judecată în instanța de fond și apel (f.d. 195, 196, 209, 228, 241, 250, vol. I, f.d. 28, vol. III); martorilor: Lisnic A. (197, vol. I), Lupușor Ed. (f.d.198, vol. I), Bejenari D. (f.d.199, 227, vol. I); *probele materiale anexate la dosar*: - copia autenticată a răspunsului de la BNC Interpol Moldova (f.d. 42, 43, vol. I); - ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpului delict din 02.09.2011 (f.d. 43, vol. II); - procesul-verbal de ridicare din 02.09.2011 (f.d. 41-42, vol. II); - cererea lui Bezerdic R. din 02.09.2011 (f.d. 44, voi. 2); - ordonanța procurorului din 14.09.2011, prin care s-a restituit spre păstrare corpul delict (f.d 45, vol. II); - actul de transmitere a corpului delict din 14.09.2011 (f.d. 46, vol. II); - procura din 14.12.2011(f.d. 14 verso,vol. I); - ordonanța procurorului de punere sub sechestru din 17.08.2012 (f.d. 35-36, vol. II); - încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 20.08.2012, privind punerea sub sechestru (f.d. 37-38, vol. III); - facturile din 18.10.2012 (f.d. 15, vol. I); - informația parvenită de la ÎS "CRIS Registru" (f.d. 39, vol. III), apreciindu-le, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, a constatat că acestea demonstrează cu certitudine vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunilor incriminate prin rechizitoriu și prevăzute de art. 251, 190 alin. (5) Cod penal.

Instanța de apel a constatat că, prima instanță la examinarea cauzei a încălcat prevederile art. 100, 101 alin. (1), 384 alin. (3), 385 alin. (1), pct. 1) - 4) Cod de procedură penal, apreciind eronat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei și în consecință concluzionând că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Co penal.

În același context, instanța de apel a menționat, că instanța de fond condamându-l pe inculpat în baza art. 251 Cod penal, i-a aplicat acestuia o pedeapsă prea blândă, în raport cu circumstanțele stabilite.

Instanța de apel a respins ca fiind nefondate argumentele apărării precum că, legislația în vigoare nu prevede sancțiunea penală pentru înstrăinarea corpurilor delictive transmise la păstrare, dacă, conform prescripției art. 251 Cod penal, anterior nu au fost sechestrate în modul stabilit de lege, iar Bezerdic R. anticipat, n-a fost înștiințat/informat de către organele de urmărire penală despre aplicarea unui eventual sechestrului asupra automobilului vizat în cauză, or, careva încălcări în sensul sus enunțat nu au fost stabilite, astfel, instanța a reținut că, prin încheierea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 20.08.2012, s-a admis demersul procurorului privind punerea sub sechestrul mijlocului de transport de marca/model "Audi Q7", nr/î IL BD 457, COD VIN WAUZZZ4L18D004906, iar potrivit actului de transmitere a corpului delict, acesta a semnat că a primit automobilul menționat spre păstrare și că a fost preîntâmpinat despre urmările prevăzute de art. 251 Cod penal.

La stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 6, 7, 16, 61, 72, 75-78 Cod penal, a ținut cont de gradul prejudiciabil și pericolul social al infracțiunii, de persoana inculpatului Bezerdic R., de circumstanțele cauzei, care atenuază sau agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra vinovatului considerând că, corectarea și reeducarea acestuia este posibilă și rațională cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare.

În partea prejudiciului material produs prin infracțiune, instanța de apel a conchis că, acesta urmează a fi admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă, or, partea vătămată nu a prezentat volumul total al actelor ce ar confirma cheltuielile reale suportate.

Totodată, reieșind din recomandările *HP CSJ nr. 9 din 09.10.2006 „Cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral”*, instanța de apel a considerat necesar de a respinge cerința privind încasarea cu titlu de prejudiciu moral a sumei de 100 000 lei, or, partea vătămată nu a specificat prin ce anume se justifică încasarea prejudiciului moral în mărimea sumei respective, deoarece temeiul invocat, cauzarea suferințelor psihice și psihologice enorme, nu este probat, iar documente ce ar confirma pretinsul prejudiciu, nu sunt.

6. Împotriva deciziei instanței de apel declară recursuri ordinare avocatul Țurcan Dorel în numele inculpatului Bezerdic R. și partea vătămată Stîngaci M., care solicită:

- *avocatul Turcan D. în numele inculpatului*, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 9), 12) Cod de procedură penală, casarea totală a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare.

Adițional, partea apărării solicită adoptarea unei încheieri interlocutorii și sesizarea Ministerului Afacerilor Interne și Procuraturii Generale, despre acțiunile ilegale ale organului de urmărire penală în cadrul instrumentării cauzelor penale în privința lui Bezerdic R., care au dus la reținerea și arestarea nelegitimă a acestuia și menținerea lui într-o stare gravă a sănătății, fiindu-i încălcat astfel dreptul constituțional la libertate.

În motivarea recursului avocatul invocă argumente similare cu cele indicate anterior în apel și descrise în *pct. 3. al prezentei decizii*, suplimentar menționând următoarele:

- ordonanța de punere sub sechestru a automobilului de marca/model "Audi Q7" din 17.08.2012, precum și încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 20.08.2012, au fost adoptate după transmiterea automobilului menționat inculpatului, fapt despre care ultimul nu a fost informat în modul convenit și prin urmare fapta acestuia nu este o infracțiune penală, deoarece nu este prevăzută în Codul penal;

- la momentul înstrăinării automobilului de marca/model "Audi Q7", proprietar al acestuia era Ceban R., iar Bezerdic R. activa în baza procurii;

- potrivit adeverinței MTIC al RM nr. 2572 VP, din 12.09.2014: unitatea de transport "Audi Q7", de la 31.05.2011, până la 14.12.2011, a fost înregistrat după Bezerdic R.;

- informația din ÎS CRIS Registru (f.d. 39. vol. III), confirmă faptul, că la 12.06.2013, a fost înregistrată interdicția de înstrăinare a automobilului vizat;

- legislația națională nu prevede sancțiunea penală pentru înstrăinarea corpurilor delictive transmise la păstrare, dacă, conform prescripției art. 251 Cod penal, anterior nu au fost sechestrate în modul stabilit de lege;

- la 17.08.2012, asupra automobilului vizat în prezenta cauză penală, fusese aplicat sechestru, fapt despre care inculpatul a aflat după înstrăinarea acestuia, la momentul finisării anchetei preliminare;

- declarațiile martorilor Bejenari D., Lupușor A., Lesnic A., cât și părții vătămate Stîngaci M. sunt contradictorii;

- la faza urmăririi penale partea vătămată Stîngaci M. a depus mărturii false, or în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond, a negat existența unei declarații notariale, prin care se confirmase că, în afară de banii transferați inculpatului, altă sumă în numerar, nu a fost transmisă;

- facturile din 18.10.2012, care atestă faptul primirii de către Stîngaci M. automobilul (f.d.15 vol. I), confirmă faptul, că la data înstrăinării acesta nu era sub sechestru;

- *partea vătămată Stîngaci M.*, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, casarea acesteia în partea admiterii în principiu a acțiunii civile, cu pronunțarea în parte respectivă a unei noii hotărâri prin care să fie dispus încasarea de la Bezerdic R. în beneficiul ei a sumei de 33 000 euro, cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 8 686,71 euro, pentru privarea de posibilitatea de a se folosi de banii săi, pentru perioada 26.10.2012 - 06.10.2014, a sumei de 35 000 lei, cu titlu de restitui cheltuielilor legate de acordarea asistenței juridice și a sumei de 100 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

În motivarea recursului partea vătămată invocă argumente similare cu cele indicate anterior în apel și descrise la *pct. 3. al prezentei decizii*, suplimentar menționând că, instanțele de fond neîntemeiat au ajuns la concluzia de respingere a acțiunii civile înaintate, încălcând și ignorând într-o atare situație prevederile art. 1 alin. (2) Cod de procedură penală.

Prin urmare, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor probelor ce au fost invocate de ea în susținerea acțiunii civile.

6.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor declarate, considerând că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile, deoarece temeiurile invocate nu și-au găsit confirmare pentru a pune la îndoială decizia recurată.

7. Judecând recursurile ordinare pe baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursurile declarate de avocatul Țurcan D. în numele inculpatului Bezerdic R. urmează a fi respinse ca inadmisibile, iar recursul părții vătămate Stîngaci M. urmează a fi admis, din următoarele considerente.

7.1. Referitor la recursul ordinar și cel suplimentar declarate de avocatul Țurcan Dorel în numele inculpatului Bezerdic Ruslan

Recurentul a invocat temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 9), 12) Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care: 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*; 8) *nu au fost întrunite elementele infracțiunii*; 9) *inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală*; 12) *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*.

Analizând aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal lărgit constată că nici unul din ele nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat.

Astfel, se relevă că, respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelurile declarate, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, fiind cercetate suplimentar probele administrate de instanța de fond, astfel ajungând la concluzia corectă enunțată în *pct. 4. al prezentei decizii.*

În sensul prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la casarea parțială a sentinței și pronunțării unei noi hotărâri.

Ținând seama de aceste prevederi, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel a fost în drept și, de fapt, întemeiat a dispus condamnarea lui Bezerdic R. conform învinuirii înaintate, expunându-se argumentat din motivul cărei erori de drept urmează a fi casată soluția primei instanțe în partea stabilirii pedepsei conform sancțiunii prevăzute la art. 251 Cod penal, iar în continuare verificând minuțios toate probele administrate a ajuns la concluzia condamnării inculpatului în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, motivându-și detaliat și clar soluția adoptată.

Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către avocat și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată.

Cu referire la critica recurentului sub aspectul pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, instanța de recurs menționează că, acest temei pentru recurs este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii.

Sub aspectul situației de "neîntrunire a elementelor infracțiunii", se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Astfel, autorul recursului consideră că instanța de apel, care a casat parțial soluția primei instanțe în partea stabilirii pedepsei inculpatului conform sancțiunii prevăzute la art. 251 Cod penal și achitării de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, a tras o concluzie greșită în partea respectivă, considerând că, la momentul înstrăinării automobilului de marca/model "Audi Q7", ultimul nu a știut desmere aplicarea sechestrului asupra acestuia, deoarece nu ar fi fost informat/înștiințat în mod legal, totodată lipsesc

probe certe ce ar confirma vinovăția acestuia în săvârșirea *escrocheriei în proporții deosebit de mari* și nu sunt întrunite elementele constitutive ale acestei infracțiuni.

Instanța de recurs susține că soluția instanței de apel este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și, totodată, care au fost just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-a stabilit cu certitudine că există faptele infracțiunilor incriminate.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată detaliat și multiaspectual în textul deciziei instanței de apel, iar temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit, deoarece ele au fost obținute cu respectarea normelor de procedură penală, mai mult ca atât, nici partea apărării nu invocă ilegalitatea obținerii probelor pe parcursul procesului penal.

Astfel, afirmația apărării precum că, instanța de apel, a tras o concluzie greșită în ce privește condamnarea inculpatului în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, considerând că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția acestuia și ultimul la momentul înstrăinării automobilului de marca/model "Audi Q7", nu ar fi fost informat despre aplicarea sechestrului, sunt combătute prin probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale, precum și administrate în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond și apel și anume: - *declarațiile: inculpatului Bezerdic R. care a relatat că, la 31.05.2011, în baza contractului de vânzare-cumpărare, a procurat automobilul de marca/model "Audi Q7", de la Bacău C., ulterior, peste o săptămână, a fost informat de către colaboratorii IP Centru, mun. Chișinău, că mașina respectivă este corp delict în cadrul unei cauze penale. Automobilul menționat l-a primit la păstrare și a fost informat că nu are dreptul să-l înstrăineze.* Peste jumătate de an, în luna decembrie 2011, adresându-se la Registrul de stat al transporturilor "REGISTRU", a aflat că automobilul în cauză nu este sechestrat și i-a vândut-o lui Cebanu R., peste un an de zile, ultimul a plecat în Italia și i-a încredințat automobilul ca să-l vândă din numele lui. În anul 2012, în perioada lunilor septembrie - octombrie, i-a vândut automobilul lui Lupușor Ed., pe care l-ar fi informat, că de un an și jumătate automobilul este recunoscut ca corp delict de către organele de anchetă, însă potrivit informației primite de la Registrul de stat al transporturilor "REGISTRU", automobilul nu avea aplicat sechestrul sau careva interdicții. La solicitarea lui Lupușor Ed., au întocmit contractul de cumpărare-vânzare pe numele lui Stîngaci M. Când i-a fost transmis automobilul, Procuratura i-a eliberat un act precum că automobilul i-a fost dat spre păstrare. Pe actul primit era indicat numărul cauzei penale pe care figura automobilul. Ulterior, a aflat că automobilul respectiv a fost furat din Spania. Ordonanța din 14.09.2011 privind primirea spre păstrare a automobilului de marca/model "Audi Q 7" n/î C PJ 678 a primit-o și a semnat-o (f.d. 202 verso,

vol. I; f.d. 119, vol. III); *pății vătămate Stîngaci M.* care a relatat că, la începutul lunii octombrie 2012, prin intermediul unei persoane a făcut cunoștință cu Bezerdic R. care s-a oferit să-i vîndă automobilul de marca/model "Audi Q7". Ulterior, după verificarea stării tehnice și după mai multe negocieri au convenit asupra sumei vînzării, care constituia 33 000 euro. Bezerdic R. a asigurat-o că, automobilul nu are interdicții, că toate actele sunt în regulă și legale și că mașina este înregistrată pe un prieten de al lui, Cebanu R., dar el are de la acesta procură generală și că mașina îi aparține lui. La 17.10.2012, în jurul orelor 17⁰⁰-18⁰⁰, în prezența martorilor: Lisnic A., Bejenari D. și Lupușor Ed. s-a întîlnit cu Bezerdic R. la spălătoria auto din str. T. Vladimirescu, 25, mun. Chișinău, unde i-a înmînat ultimului suma de 18 000 euro, iar la 26.10.2012, de pe contul firmei în care activează a transferat pe contul lui Bezerdic R. suma de 15 000 euro, după care au mers la biroul de transport din str. Salcânilor și au perfectat actele de vânzare-cumpărare prin intermediul SRL "Constantinov". Ulterior, în luna iunie 2013, a fost contactată de către ofițerul de urmărire penală al DUP a IGP și i s-a comunicat că automobilul procurat figurează ca fiind furat din Spania și a fost recunoscut ca corp delict și la 14.09.2011, a fost transmis spre păstrare lui Bezerdic R. cu interdicția de a fi vîndut ori înstrăinat (f.d. 195, 196, 209, 228, 241, 250 vol. I; f.d. 28 vol. III); *martorului Lupușor Ed.*, care a relatat că, în vara anului 2012, aflându-se la spălătoria auto din str. T. Vladimirescu, 25, mun. Chișinău, a văzut cum Stîngaci M. i-a achitat un avans lui Bezerdic R. în sumă de 18 000 euro, ulterior, aproximativ peste o săptămână, Stîngaci M. a luat credit de la bancă și i-a transferat pe contul lui Bezerdic R. suma de 15 000 euro. Până la vânzarea automobilului, Bezerdic R. nu i-a comunicat că acesta este sub sechestru (f.d. 198 verso, vol. I; f.d. 130, 131, vol. III); declarații similare a depus *martorii Bejenari D.* (f.d. 58, 199, vol. I; f.d. 137, vol. III) și *Lisnic A.* (f.d. 61, 197 vol. I), care suplimentar au menționat că susțin declarațiile depuse anterior la faza urmăririi penale.

Concomitent, vinovăția inculpatului, în comiterea infracțiunilor imputate, a fost dovedită și prin materialele cauzei și anume: *copia autenticată a răspunsului de la BNC Interpol Moldova*, prin care s-a stabilit că automobilul de marca/model "Audi Q7" cu nr.VIN-WAUZZZ4L47D072373, a fost sustras din or. Madrid, Spania la 02.12.2008 și că proprietarul automobilului este compania de asigurare Mutua Madrilenă (f.d. 42; 43, vol. I); - *ordonanța de recunoaștere și anexare a corpului delict din 02.09.2011*, prin care s-a recunoscut și s-a anexa la cauza penală nr. 2011031340, automobilul de marca/model "Audi Q7", nr/î C PJ 678, în calitate de corp delict (f.d. 43, vol. II); - *procesul-verbal de ridicare din 02.09.2011*, prin care s-a ridicat de la Bezerdic R. automobilul de marca/model "Audi Q7", nr/î C PJ 678, anul fabricării 2007, culoarea neagră, nr. de identificare a caroseriei WAUZZZ4L18D004906, fiind recunoscut în calitate de corp delict (f.d. 41-42, vol. II); - *cererea lui Bezerdic R. din 02.09.2011*, prin care ultimul solicită să-i fie transmis

spre păstrare automobilul de marca/model "Audi Q7", nr/î C PJ 678, care a fost recunoscut ca corp delict și pe care se obligă să-l păstreze la domiciliul său în starea și forma în care se afla la acel moment până la soluționarea definitivă a cauzei penale (f.d. 44, vol. II); - *ordonanța procurorului din 14.09.2011*, prin care lui Bezerdic R., i-a fost restituit spre păstrare automobilul de marca/model "Audi Q7", anul fabricării 2007, cu obligarea ultimului de a-l păstra în starea și forma în care a fost predat până la soluționarea definitivă a cauzei penale (f.d. 45, vol. II); - *actul de transmitere a corpului delict din 14.09.2011*, prin care Bezerdic R. a primit spre păstrare, corpul delict, fiind preîntâmpinat despre urmările prevăzute de art. 251 Cod penal (f.d. 46, vol. II); - *procura din 14.12.2011, autentificată notarial*, prin care Cebanu R. l-a împuternicit pe Bezerdic R., să dispună, să se folosească, să administreze, cu dreptul de a vinde și de a radia automobilul de marca/model "Audi Q7", nr/î IL BD 457, COD VIN WAUZZZ4L18D004906 (f.d. 14 - verso, vol. I); - *ordonanța procurorului de punere sub sechestru din 17.08.2012*, prin care s-a aplicat sechestru pe unitatea de transport de marca/model "Audi Q7", n./î IL BD 457, ce se află în posesia lui Cebanu R., în scopul asigurării eventualei confiscări speciale (f.d. 35- 36, vol. III); - *încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 20.08.2012*, prin care s-a admis demersul procurorului, privind punerea sub sechestru a mijlocului de transport de marca/model "Audi Q7" (f.d. 37-38, vol. III); - *facturile din 18.10.2012*, prin care se atestă faptul primirii de către Stîngaci M. a automobilului de marca/model "Audi Q7" (f.d. 15, vol. I); - informația parvenită de la Direcția înregistrare a transportului și calificare a conducătorilor auto a ÎS "CRIS REGISTRU", potrivit căreia la 18.10.2012, autoturismul a fost reînregistrat după Stîngaci M., cu eliberarea nr/î C QD 878, iar la 12.06.2013, asupra mijlocului de transport a fost înregistrată interdicția de înstrăinare (f.d. 39, vol. III).

Prin urmare, argumentele apărării, precum că Bezerdic R. nu ar fi săvârșit infracțiunile imputate, contravin materialelor cauzei, deoarece, instanța de fond, ulterior cea de apel casând parțial sentința, corect a menționat că vinovăția inculpatului se dovedește prin probele enumerate mai sus și care sunt în contradicție cu cele relatate de inculpat în apărarea sa.

Instanța de recurs, conchide asupra legalității și temeiniciei concluziilor instanței inferioare, care a constatat existența faptei și vinovăției inculpatului Bezerdic R. în comiterea infracțiunilor prevăzute în baza art. 251, 190 alin. (5) Cod penal, fiind stabilite în cauză toate elementele constitutive ale *însușirii, înstrăinării, substituirii sau tănuirii bunurilor sechestrate sau confiscate ori utilizarea lor în alte scopuri, săvârșită de o persoană căreia i-au fost încredințate aceste bunuri care era obligat conform legii să asigure integritatea lor, precum și escrocheriei, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvârșite în proporții deosebit de mari.*

Astfel, instanța de apel s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și a motivat concluziile prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

Colegiul penal constată că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului părții apărării și admiterii celui declarat de partea acuzării în sensul declarat, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

Afirmațiile avocatului, precum că instanța de apel incorect a apreciat probele cauzei punându-le la baza sentinței de condamnare, nu pot fi reținute ca temei de admitere a recursului, deoarece, ca probe, acestea sunt administrate cu respectarea procedurii penale, verificate și apreciate de instanța inferioară conform legislației în vigoare. Mai mult că, critica referitor la procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei și care deja a fost efectuată de instanța de apel.

Cu referire la temeiul prevăzut de pct. 12) alin. (1) a art. 427 Cod de procedură penală, invocat în recursurile ordinare declarate, Colegiul atestă că, o astfel de eroare în speța dată nu se constată, deoarece, supunând verificării decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept invocată de recurent în baza pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul a statuat ca fiind legală și întemeiată concluzia instanței de apel privind recunoașterea vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 251, 190 alin. (5) Cod penal, concluzie pe care instanța de recurs și-a însușit-o și în acest sens nefiind necesară o reinterpretare.

Mai mult ca atât, recursul ordinar nu conține o motivare în baza căreia norme urmau a fi încadrate acțiunile inculpaților Bezerdic R. decât cele incriminate, enunțate supra, respectiv în situația în care inculpatul nu recunoaște vinovăția în comiterea infracțiunilor incriminate, Colegiul lărgit nu întrevide necesitatea expunerii asupra reîncadrării acțiunilor inculpaților într-o altă normă penală.

Reieșind din argumentele sus-menționate, Colegiul lărgit conchide că în speța dată nu se constată eroarea de drept prevăzută de pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul penal susține concluzia privind temeinicia acuzării referitor la prezența în acțiunile inculpatului Bezerdic R. a elementelor constitutive ale infracțiunilor imputate, faptele acestuia corect fiind *încadrate* în prevederile art. 251, 190 alin. (5) Cod penal. Prezența în acțiunile inculpatului atât a elementelor care caracterizează *latura obiectivă* a infracțiunilor imputate, cât și a celor care caracterizează *latura subiectivă* ale acestor infracțiuni, au fost

demonstrate prin probele enumerate supra, acumulate la faza urmăririi penale și examinate în cadrul ședințelor instanțelor de fond.

Or, inculpatul dându-și seama că oferă spre vânzare părții vătămate un corp delict transmis la păstrare de către organul de urmărire penală și că prin aceasta produce o pagubă a urmărit împlinirea acestui *scop*, care se identifică cu realizarea unui *folos material injust*, ceea ce la caz definește *intenția* criminală, pe care o posedă anterior acțiunilor sale.

În continuare, Colegiul penal lărgit va respinge ca fiind neîntemeiate argumentele apărării precum, că ordonanța de punere sub sechestru a automobilului de marca/model "Audi Q7" din 17.08.2012 și încheierea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 20.08.2012 (f.d. 35, 36 -37, 38, vol. III), au fost adoptate după transmiterea automobilului menționat inculpatului, fapt despre care ultimul nu ar fi știut și nu ar fi fost informat în modul cuvenit, or potrivit ordonanței din 25.07.2011, privind ridicarea de la cet. Bezerdic R. automobilului de marca/model "Audi Q7", n/î C PJ 678 (f.d. 47, vol. I), procesului-verbal de ridicare din 02.09.2011 (f.d. 48, vol. I), precum și ordonanței de recunoaștere și anexare a corpurilor delictate din aceeași dată (f.d. 49, vol. I), inculpatului i-a fost adus la cunoștință că automobilul menționat, figurează ca corp delict pe cauza penală nr. 2011031340 și are importanță probatorie.

Mai mult, potrivit cererii inculpatului din 02.09.2011 (f.d. 50, vol. I), adresată organului de urmărire penală, acesta a solicitat restituirea bunului vizat în cauza penală, care îi aparținea cu drept de proprietate și pe care s-a obligat să-l păstreze în starea și forma în care se afla până la soluționarea definitivă a cauzei (f.d. 51, vol. I), iar ulterior, prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Pleșca C. din 14.09.2011 (f.d. 51, vol. I), cererea menționată a fost admisă și dispusă restituirea corpului delict spre păstrare lui Bezerdic R., fapt confirmat prin actul de transmitere (f.d. 52, vol. I).

Totodată, prezența la materialele cauzei a extrasului ÎS "CRIS REGISTRU", cu referire la faptul că asupra automobilului de marca/model "Audi Q7", la 12.06.2013, a fost înregistrată interdicția de înstrăinarea (f.d. 39, vol. III), nu fondează versiunea apărării precum că la momentul vânzării, adică la 17.10.2012, automobilul nu avea careva interdicții și prin urmare acțiunile lui Bezerdiv R. nu ar purta un caracter penal, or din considerentele și probele descrise supra, inculpatul cunoștea despre *statutul* automobilului vizat în cauza penală nr. 2011031340 și interdicțiile aplicate de către organul de urmărire penală.

La fel nu poate fi reținută afirmația precum că la momentul înstrăinării automobilului, inculpatul activa în bază de procură, or potrivit acesteia (f.d. 14 verso, vol. I), Bezerdic R. a fost împuternicit de către Cebanu R. să dispună, să se folosească, să administreze, cu dreptul de a vinde și de radia autoturismul de marca/model "Audi Q7", inclusiv și cu dreptul de a primi actele necesare, de a încheia contractual de vânzare - cumpărare.

În continuare, de către instanța de recurs nu poate fi reținută ca întemeiată nici afirmația apărării precum că, de către partea vătămată Stîngaci M., altă sumă în numerar de cât cea transferată în contul lui Bezerdic R., nu i-a fost transmisă, or, potrivit ordinului de plată nr. 1 din 26.10.2012 (f.d. 12, vol. I), precum și declarațiilor părții vătămate, cât și martorilor: Lupușor Ed. Bejenari D. și Lisnic A., descrise supra, inculpatul a primit de la partea vătămată în contul automobilului vândut - 18 000 euro în numerar și 232 200 lei prin transfer, cuantumul sumei primite constituind în total 554 231,70 lei.

Temei de a da anumite aprecieri critice declarației părții vătămate și martorilor acușării, Colegiul penal lărgit nu are, or aceștia au depus depoziții sub jurământ, fiind avertizați de răspundere penală în conformitate cu prevederile art. 312 - 313 Cod penal.

Astfel, prejudiciul cauzat părții vătămate corespunde circumstanțelor de fapt ale cauzei și raportat la art. 126 alin. (1) Cod penal, se consideră ca "*proportii deosebit de mari*".

Instanța de recurs remarcă, că criticile formulate de recurent, au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, cărora instanța le-a dat o motivare clară și argumentată expusă în *pct. 5. al prezentei decizii*, soluție, care este susținută și de instanța de recurs și a cărei reluare nu se mai impune.

Totodată, nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu echivalează cu achitarea acestuia, de vreme ce probele pertinente și concludente, analizate în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunilor imputate.

La capitolul incidenței temeiului invocat de recurent și prevăzut de pct. 9) alin. (1) art. 427 Codul de procedură penală, Colegiul penal relevă, că condiția esențială pentru tragerea persoanei la răspundere penală constă în aceea, că fapta imputată să fie prevăzută de legea penală ca infracțiune. Totodată, acest motiv de casare poate fi aplicat și în cazul când la momentul săvârșirii fapta a fost prevăzută de lege ca infracțiune, însă la momentul examinării în recurs a încetat a mai fi considerată ca infracțiune, fiind exclusă din Codul penal, fiindcă nu se poate dispune condamnarea pentru o faptă neîncriminată de lege și nu poate exista pedeapsă fără infracțiune.

În viziunea Colegiului penal, în prezenta speță temeiul invocat de către recurent nu este incident ca motiv de casare a hotărârilor judecătorești atacate, deoarece faptele imputate inculpatului sunt prevăzute de legea penală ca infracțiuni și anume conform art. 251, 190 alin. (5) Cod penal. De asemenea, instanța de recurs menționează, că faptele săvârșite de către inculpat nu a fost dezincriminate, neîncetând a mai fi infracțiuni și nu au fost excluse din Codul penal. Prin urmare, instanța de recurs constată că inculpatul Bezerdic R. a fost condamnat pentru săvârșirea faptelor care sunt prevăzute de legea penală a Republicii Moldova.

Generalizând cele menționate anterior Colegiul penal conchide, că concluziile la care a ajuns instanța de apel privitor la calificarea acțiunilor și vinovăția inculpatului sunt corecte și corespund materialului probator, iar pedeapsa aplicată de către instanța de apel este echitabilă și în limitele legii penale.

7.2. Cu referire pretinsele acțiuni ilegale întreprinse de către organul de urmărire penală în cadrul instrumentării cauzelor penale în privința lui Bezerdic R., instanța de recurs conchide că acestea urmau a fi probate, în sensul dat, nu poate fi vorba despre încălcarea dreptului constituțional la libertate sub aspectul reținerii, arestării, ulterior menținerii nelegitime a inculpatului în penitenciar, or la examinarea cauzei în instanțele de fond, precum și în instanța de recurs, careva încălcări sub aspectul pretins, nu au fost constatate.

7.3. În ce privește recursul suplimentar declarat de către avocat în numele inculpatului, Colegiul lărgit concluzionează că acesta este depus peste termenul legal prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, care indică expres că termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Instanța de recurs menționează că prevederile legale cu privire la termenul de recurs au un caracter imperativ, deoarece recursul declarat după expirarea termenului se consideră tardiv și nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual, dat fiind faptul că legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Potrivit dispozițiilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Unul dintre scopurile legii procesual penale este asigurarea egalității pentru toate părțile interesate în procesul penal, însă acest deziderat impune disciplinarea activității procesuale, inclusiv și prin stabilirea unor termene peremptorii.

În acest sens art. 230 al. (2) Cod de procedură penală impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Astfel, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Potrivit prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală și practica judiciară constantă, la calcularea termenului de apel se aplică sistemul de unități libere (zile libere) cu posibilitatea prelungirii termenului până la prima zi lucrătoare, dacă acesta urmează să se sfârșească într-o zi nelucrătoare. La calcularea termenului de apel, nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Din materialele dosarului se constată că, la 29 martie 2016 instanța de apel a pronunțat în ședința de judecată, decizia motivată, explicând termenul și

modalitatea de atac în instanța ierarhic superioară. La aceeași dată avocatului Țurcan D. i-a fost înmănată o copie de pe decizie, fapt confirmat prin recipisa anexată la dosar (f.d. 191, vol. III).

Reieșind din prevederile legale enunțate supra, termenul de declarare a recursului ordinar de către avocatul Țurcan D. expira la data de 29 aprilie 2016, însă potrivit materialelor dosarului avocatul a depus recursul ordinar (suplimentar) împotriva deciziei instanței de apel la 03 mai 2015 (f.d. 11, vol. IV).

Prin urmare, Colegiul penal conchide, că recursul ordinar (suplimentar) declarat de inculpatul Țurcan D. este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7.4. Referitor la recursul ordinar declarat de partea vătămată Stîngaci Maria

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Colegiul lărgit menționează că declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept în privința persoanelor care l-au declarat.

În susținerea acestei statuări, călăuzitoare sunt și explicațiile din pct. 14.7 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a R. Moldova nr. 22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel” unde este stipulat că, în sensul cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

Or, statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel la adoptarea soluției, care a fost

expusă pe larg în *pct. 4. din prezenta decizie*, nu a respectat pe deplin prevederile legale enunțate supra, ignorând exigențele legii procesual-penale sub aspectul soluționării pretențiilor pecuniare invocate de partea civilă.

Astfel, după cum rezultă din conținutul recursului declarat de partea vătămată, acesta își fondează cerințele în baza temeiului de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care statuează, că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Colegiul penal atestă, că temeiul invocat și-a găsit reflectare în speța dată prin adoptarea de către instanța de apel a unei soluții greșite sub aspectul soluționării acțiunii civile în procesul penal, în partea încasării prejudiciului material și moral solicitat de către partea vătămată.

Prin urmare, partea vătămată în apelul declarat (f.d. 81-86, vol. III), motivându-și cerințele, s-a expus asupra dezacordului cu sentința adoptată, referitor la acțiunea civilă, solicitând încasarea din contul inculpatului repararea prejudiciului material, precum și încasarea în mod solidar de la inculpat a prejudiciului moral, însă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelul declarat, deși apelanta a prezentat probe concrete care, în opinia ei, confirmă cerințele referitoare la încasarea prejudiciului material.

Instanța de apel a lăsat fără examinare acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate, invocând cu referire la aceasta că *"(...) în instanța de fond nu a fost prezentat volumul total al actelor ce ar confirma cheltuielile real suportate de către partea vătămată."* (f.d. 37, vol. III).

Această motivare duce la concluzia, că instanța de apel a motivat total incorect apelul, fiindcă motivarea este în contradicție cu prevederile art. 387 Cod de procedură penală, care stipulează, că o dată cu pronunțarea sentinței de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, este obligată să admită acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori să o respingă și numai, alin. (3) - în cazuri excepționale când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor convenite părții civile, ar trebui amânată judecarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

Or, potrivit actelor anexate la materialele cauzei: ordinul de plată nr. 1 din 29.10.2012 (f.d. 12, vol. I), bonul de plată pentru acordarea serviciilor juridice nr. 364898 din 19.01.2013 (f.d. 161), calculul prejudiciului material din 29.11.2013 (f.d. 162, vol. I), precum și probelor enumerate și descrise în *pct. 7.1. al prezentei decizii*, lui Stîngaci M. i-a fost cauzat un prejudiciu material în proporții deosebit de mari, din pricina căruia a avut de suferit o stare de stres și frustrare enormă.

Relevantă în acest sens, este practica CtEDO, *cauza Tonchev vs. Bulgaria* (19.11.2009), prin care s-a constatat că prin nesoluționarea acțiunii civile, a fost încălcat art. 6 din Convenție, Curtea a considerat că, "(...) în situația în care sistemul intern permite reclamantilor să introducă o acțiune civilă alăturată procesului penal, statul are obligația să se asigure că aceștia se bucură de garanțiile fundamentale prevăzute în art. 6".

Conform prevederilor art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

Totodată, conform prevederilor art. 1423 alin. (1) Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Astfel, Colegiul lărgit constată, că instanțele de judecată absolut nemotivat au lăsat fără examinare acțiunea civilă în partea prejudiciului material și moral, prin ce, evident a fost încălcată practica CtEDO cu referire la art. 6 CoEDO

8. Astfel, Colegiul penal lărgit constată, că totalitatea circumstanțelor menționate în prezenta decizie confirmă necesitatea casării parțiale a deciziei instanței de apel, în latura civilă, cu remiterea la rejudecare în partea respectivă în instanța de apel în alt complet de judecată în cadrul căreia urmează a fi apreciate de instanța de apel în cumul cu toate probele la justa lor valoare pentru adoptarea unei soluții juste și corecte.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de partea vătămată în apelul declarat și cele invocate în prezenta decizie, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica CtEDO, să respecte prevederile art. 1423 Cod civil, să înlătore omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibile, recursul ordinar și cel suplimentar declarat de avocatul Țurcan Dorel în numele inculpatului Bezerdic Ruslan.

Admite recursul ordinar declarat de partea vătămată Stîngaci Maria, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, în latura civilă, în cauza penală în privința lui *Bezerdic Ruslan Petru* și dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale hotărîrii contestate se mențin.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac referitor la rejudecarea cauzei, iar în partea condamnării în baza art. 251, 190 alin. (5) Cod penal, este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 01 decembrie 2016.

Președinte
Judecătorii

Nicolae Gordilă
Constantin Alerguș
Elena Covalenco
Iurie Diaconu
Ion Guzun